

Travbyen

En bæredygtig bydel
i børnenes hovedstad

Værdiprogram
Marts 2022

En bæredygtig bydel i børnenes hovedstad

I KIRKBI ønsker vi at bidrage til Billunds udvikling som by og som børnenes hovedstad. Derfor har vi valgt at investere i Billund Travbane, som vi over de kommende år vil udvikle til en ny bæredygtig bydel.

Vores ambition er, at den nye bydel kan være med til at binde Billund bedre sammen med nye forbindelser for børn, fodgængere og cyklister og nye legende byrum, hvor hele byen kan samles. Den nye bydel skal samtidig kunne tiltrække flere borgere til Billund og bidrage til vækst hos byens virksomheder.

Den nye bydel bliver bygget i en tid, hvor bæredygtighed er helt afgørende for at skabe en god fremtid for alle. Derfor vil vi have særligt fokus på at skabe en bydel, hvor vi tager ansvar for klimaet, for naturen og for hinanden. For det at være børnenes hovedstad indebærer også at være børnebørnenes hovedstad. Det er vores fælles ansvar at tænke på de næste generationers muligheder for at lege, lære og leve, når vi udvikler vores by.

Den nye bydel

Opføres fra 2022

Udvikles af KIRKBI i samarbejde med borgere og interessenter

Plancertificeres efter bæredygtighedsstandarden DGNB Guld

400-600 boliger

Primært bilfri bydel med centrale p-huse

Stort naturområde

Små lokale butikker, kreative værksteder o.lign.

Playline udvides

PLAY Campus

Fælleshus og deleordninger

Institution(er)

Vi bygger på værdier

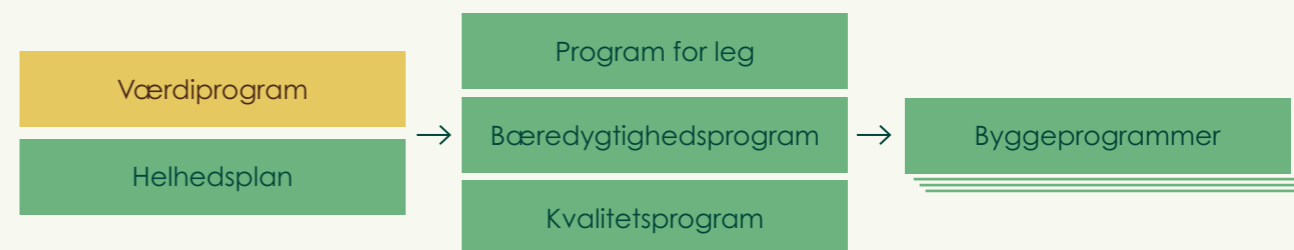
Først liv, så rum og til sidst huse. Sådan beskriver arkitekterne fra Gehl den tilgang til at udvikle by, som vi har valgt at bruge i udviklingen af den nye bydel på travbanen. For at kunne gøre det, har vi udviklet dette værdiprogram.

Værdiprogrammet beskriver de værdier og mål, der skal sikre, at den nye bydel kommer til at gøre en positiv forskel for de kommende beboere, for Billund og for verden. Værdiprogrammet beskriver også de første konkrete indsatser i form af byrum, bygninger og filgange til byudvikling, der vil blive prioriteret for at gøre værdierne til virkelighed.

Værdiprogrammet er skabt ved at sammenholde KIRKBIs formål med at investere i Billund med byens, borgernes og kommende beboeres behov og ønsker.

I løbet af 2021 er der gennemført interviews med byens aktører, holdt møder med borgergrupper, afholdt en åben visionsdag på travbanen og gennemført en større spørgeskemaundersøgelse blandt borgere og medarbejdere fra byens virksomheder.

Værdiprogrammet er ikke tænkt som en manual eller en opskrift, men som et fælles afsæt for at udvikle den nye bydel i et bredt og åbent samarbejde med børn, unge og voksne i Billund og en bred kreds af kreative og innovative fagfolk.

Værdiprogrammet og helhedsplanen er de mest overordnede materialer, der tilsammen skal guide udviklingen af den nye bydel. I den kommende udviklingsproces vil værdiprogrammet og helhedsplanen være afsæt for

udarbejdelse af programmer for leg, bæredygtighed og kvalitet, og for konkrete byggeprogrammer for Travbyens byggerier og anlæg.

Værdier

Travbyen realiseres ved at arbejde med fire grundværdier. Værdierne beskriver de overordnede mål for bydelens udvikling, og hvordan vi ønsker at gøre en positiv forskel for beboerne, byen og verden.

Værdierne vil blive brugt til at udvikle og designe Travbyens byrum, bygninger, boliger, institutioner, butiksliv, fælles faciliteter osv. Værdierne fastlægger ikke, hvordan bygninger og byrum skal se ud, eller hvor store de skal være, men hvad vi gerne vil opnå. Værdiprogrammet er et oplæg til samskabelse og dialog om, hvordan man konkret kan bringe værdierne til live.

På de følgende sider beskriver vi de helhedsgreb og indsatser, som vi tænker at prioritere i byudviklingens første faser for at gøre værdier til virkelighed. Vi håber, at der i den kommende proces vil opstå mange flere ideer til, hvordan man kan folde værdierne ud.

Leg for alle

Vi vil skabe en bydel, hvor leg er en kilde til kvalitet i hverdagen for alle uanset alder.

Hverdag i balance

Vi vil skabe en bydel, hvor der er balance mellem mennesker, natur og by, og det er nemt at leve bæredygtigt.

Fællesskab for dig

Vi vil skabe en mangfoldig bydel med et stærkt naboskab, hvor det er nemt at sætte sit præg og forme fællesskaberne.

Vi mødes i Billund

Vi vil udvikle bydelen sammen med Billund, binde byen bedre sammen og invitere hele verden til at opleve børnenes hovedstad.

Leg for alle

Vi vil skabe en bydel, hvor leg er en kilde til kvalitet i hverdagen for alle uanset alder. For at lege er at bevæge sig, være kreativ, skabe noget, dyrke en passion eller bare have det sjovt sammen. Leg er en måde at lære og udvikle sig gennem hele livet. Det skal der være alle muligheder for i Travbyen.

For beboerne

Vi vil styrke beboernes trivsel og personlige udvikling ved at indtænke muligheder for leg i boliger, byrum, butikker, fælles faciliteter osv.

Vi vil skabe en legende arkitektur med særegne huse, der både taler sammen og skiller sig ud med hvert deres udtryk.

For byen

Vi vil skabe flere muligheder for leg i bredeste forstand for børn, unge og voksne i Billund.

Vi vil gøre det nemt at eksperimentere og starte noget op, om det så er en lille butik, en kreativ produktion, en kulturel begivenhed eller et socialt initiativ.

For verden

Vi vil skabe et PLAY Campus, hvor børn, unge og voksne fra Billund og byens besøgende kan samles om leg.

Vi vil invitere virksomheder og organisationer, der arbejder med leg og læring til at være med til at skabe et internationalt videncenter.

Leg for alle – indsatser

For at gå fra værdi til virkelighed prioriterer vi følgende helhedsgreb og indsatser i Travbyens første faser:

Playline

Travbyens livsnerve bliver et byrumsforløb med utallige muligheder for leg og udfoldelse, som udvider Billunds eksisterende Playline. I samarbejde med Billund Kommune bliver hele Playline opgraderet, sådan at Billund får en ny rød tråd gennem børnenes hovedstad, så byen bindes bedre sammen, og det bliver mere oplagt at bevæge sig rundt i byen til fods eller på cykel.

PLAY Campus

PLAY Campus bliver et nyt samlingssted i børnenes hovedstad med workshops, konferencer, udstillinger og oplevelser af leg. CoC Playful Minds flytter ind og vi inviterer andre virksomheder og organisationer, der arbejder med leg og læring til at være med til at skabe et nyt videns- og oplevelsescentrum. PLAY Campus skal både være et professionelt innovationsmiljø og et åbent og inviterende sted, hvor børn, unge og voksne samles om nye legeoplevelser. Et sted hvor man sammen skaber nye produkter og tilgange til at indtænke leg i hverdagen og prøver dem af i fællesskab på Travbyens gader og pladser.

Leg som designdriver

Travbyen vil blive udviklet med afsæt i forskningsbaseret viden om læring gennem leg. Udover det typiske byggeprogram, der beskriver, hvad der skal bygges, bliver der også udarbejdet et legeprogram, der beskriver, hvordan man kan integrere leg i boliger, byrum, butikker osv. Ikke kun for børn, men for alle aldersgrupper. Børn og unge bliver inviteret med til at udvikle nogle af kvarterets tilbud sammen med arkitekter, ingeniører, entreprenører, håndværkere og alle de andre fagligheder. Sammen med legeprogrammet skal den samskabende proces være med til at sikre, at Travbyen bliver et sted, hvor leg, kreativitet og nysgerrighed er kvaliteter i hverdagen for alle.

Konditaget Lüders, JAJA Architects, By & Havn

Byens Bevægelse

Travbyen skal give plads til de nye former for idræt og fysisk udfoldelse, som indtager byer verden over, og som der i dag savnes rammer for i Billund. Det kunne eksempelvis være skate, klatring, yoga, dans, disc golf, crossfit og meget andet. Byens Bevægelse kan få plads langs og omkring Playline og måske kan et af bydelens parkeringshuse rumme et bevægelseslandskab på tage og facader.

Hverdag i balance

Vi vil skabe en bydel, hvor der er balance mellem mennesker, natur og by, og det er nemt at leve bæredygtigt. Med Travbyen vil vi være med til at drive den grønne omstilling ved at bygge med et meget lavt klimaaftryk, styrke biodiversiteten i området og understøtte et bæredygtigt hverdagsliv.

For beboerne

Vi vil gøre det bæredygtige valg til det attraktive valg ved at gøre det oplagt at cykle, etablere gode deleordninger og formidle viden om bæredygtighed.

Vi vil skabe rammer for dyrkning og dyrehold og understøtte beboeraktiviteter og forretningstiltag, der fremmer genbrug, deling, reparation, leasing m.v.

For byen

Vi vil give naturen plads til at sprede sig på en stor del af området, styrke biodiversiteten og indarbejde natur på facader, tage og i byrum.

Vi vil bidrage til Billunds klimaplan om at være CO₂ neutral i 2050 ved at minimere bydelens forsyningsbehov.

For verden

Vi vil minimere kvarterets klimaaftryk ved at vælge materialer med lavt klimaaftryk, designe bygninger med lavt energiforbrug, vælge cirkulære løsninger så bygninger så vidt muligt kan skilles ad og genbruges og understøtte en bæredygtig adfærd hos beboerne.

Vi vil optimere arealanvendelsen, så bygninger kan bruges til flere ting, og man kan dele funktioner frem for at have hver sit.

Hverdag i balance – indsatser

For at gå fra værdi til virkelighed prioriterer vi følgende helhedsgreb og indsatser i Travbyens første faser:

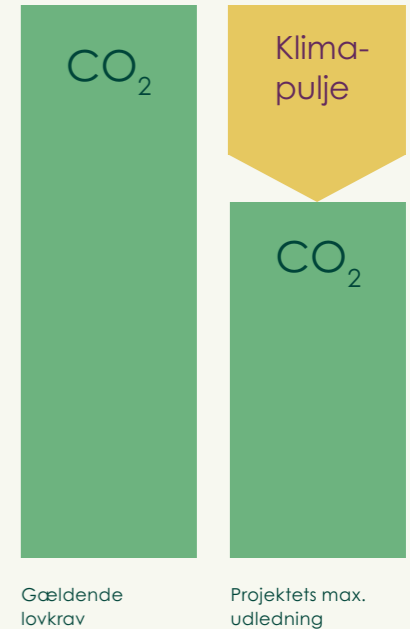
Det grønne hjerte

Travbyen får et stort grønt hjerte, hvor naturen kan udfolde sig. Det grønne hjerte indtager over halvdelen af områdets areal og vokser ind imellem husene, der bliver samlet i klynger omkring mindre grønne rum. Det grønne hjerte skal styrke områdets biodiversitet og give beboerne mulighed for en hverdag i tæt kontakt med naturen. Det grønne hjerte kan f.eks. rumme bålpladser, shelters, fælleshaver, dyrehold og faciliteter, som giver byens skoler nye muligheder for at undervise om bæredygtighed, biodiversitet og økosystemer midt i naturen.

Klimamål og klimapulje

Travbyen skal have et klimaftryk, der ligger væsentligt under de gældende lovkraft. Det vil vi sikre bl.a. ved at bygge i naturlige og genanvendte materialer og designe bygninger, der så vidt muligt kan skilles ad, sådan at delene kan genanvendes. Vi vil sætte et ambitiøst mål for klimaftrykket både per bygget kvadratmeter og for klimaftrykket per beboer og bruger, så der både er fokus på at nedbringe CO₂ udledningen fra materialer, processer og drift i byggeriet og på at optimere brugen af de kvadratmeter, vi bygger.

En særlig klimapulje skal medvirke til at sikre, at man i de enkelte byggerier kan vælge løsninger, der giver et lavt klimaftryk, men indebærer en større her-og-nu-udgift. Klimapuljen kan også anvendes til at støtte implementering af nye bæredygtige løsninger, der ikke er prøvet før i stor skala, men som har stort potentiale for at påvirke byggeriet i Danmark fremad.

En bæredygtig livsstil

Travbyen skal være et sted, hvor det er nemt, naturligt og hyggeligt at leve bæredygtigt. Vi vil gøre det nemt at få viden om og tips til bæredygtighed i hverdagen, f.eks. i forhold til affaldssortering, energiforbrug eller indkøb. Bydelen bliver designet til fodgængere og cyklister med fælles parkeringsfaciliteter for elbiler og debiler. Beboerne understøttes i at etablere deleordninger for mad og hverdagsforbrug, og der etableres smarte fællesløsninger for deling af eksempelvis gæsteværelser eller hjemmearbejdspladser, så man kan mindske sit personlige arealforbrug og den CO₂ udledning, der er knyttet hertil.

Fællesskab for dig

Vi vil skabe en mangfoldig bydel med et stærkt naboskab, hvor det er nemt at sætte sit præg og forme fællesskaberne. Billund er en global landsby med over 15% internationale medborgere. Vi vil tilstræbe, at Travbyen får en bredt sammensat beboerkreds, der afspejler Billunds mangfoldighed som by, et varieret udbud af boliger og gode beboerdrevne mødesteder, der indbyder til fællesskaber mellem generationer og nationaliteter.

For beboerne

Vi vil skabe et beboerdrevet kvarter med inkluderende mødesteder med plads til at udtrykke sig, skabe noget og mødes på kryds og tværs.

Vi vil skabe nye fællesskabsorienterede boligformer, der ikke findes i Billund i dag.

For byen

Vi vil afspejle Billunds mangfoldighed som by ved at rumme mennesker i alle aldre med forskellige sociale, kulturelle og økonomiske baggrunde.

Vi vil skabe rammer for nye, uformelle og netværksorganiserede idræts- og kulturaktiviteter, der kan supplere Billunds eksisterende tilbud.

For verden

Vi vil skabe et ligeværdigt tilgængeligt og kulturelt mangfoldigt kvarter, hvor mennesker fra hele verden føler sig hjemme og har mulighed for at bidrage aktivt til bydelens fællesskab.

Fællesskab for dig – indsatser

For at gå fra værdi til virkelighed prioriterer vi følgende helhedsgreb og indsatser i Travbyens første faser:

Små og store fællesskaber

Travbyen bygges op om fællesskaber i forskellig skala. Hver boligklynge har sit eget gårdrum, hvor det nære naboskab kan trives. Klyngerne samles omkring hyggelige, bilfri lokalgader og pladser, hvor børnene kan lege frit og beboerne mødes. På bydelens pladser, på Playline og i det grønne hjerte mødes beboerne med resten af byen og Billunds besøgende.

Fælleshuset

Beboernes fælleshus bliver omdrejningspunktet for bydelens fællesskab. Det er her de sociale aktiviteter foregår, som fællesspisning, bydelens fest og beboermøder. Men også de mindre interesse-fællesskaber f.eks. i form af værksteder og atelier. Fælleshuset placeres i stueetagen ud mod Playline og bydelens pladser, så man kan rykke fællesskabet udenfor. Fælleshuset kan placeres ét sted eller deles op i flere lokationer. Fælleshusets faciliteter tænkes, så de også indbyder til at blive brugt individuelt i hverdagen f.eks. til en hjemmearbejdsdag eller et særligt kreative projekt.

Bredt boligudbud

Bydelen får et bredt boligudbud, som henvender sig til forskellige beboere – seniorer, singler, unge par, børnefamilier eller andre familieformer. Bydelen vil rumme boligformer, der i dag ikke findes i Billund. Det kunne eksempelvis være urbane villaver, der er byhuse med lille have og fælles grønt, bofællesskaber, boliger kombineret med erhverv for selvstændige eller nye former for selv- og medbyg, der giver kreative ildsjæle mulighed for at skabe noget helt særligt. Byggefelterne kommer til at rumme en blanding af forskellige boligformer, så man blander sig med hinanden i hverdagen.

Bydelsforening og bylivspulje

Fællesskabet i Travbyen skal udvikles, dyrkes og drives af dem, der bor der. Derfor vil vi etablere en bydelsforening, så beboerne får formende indflydelse på udviklingen af byrum, bylivsaktiviteter og fælles faciliteter. Vi vil oprette en bylivspulje, som bydelsforeningen får ansvar for udmønte. Puljen skal støtte initiativer og midlertidige aktiviteter, der kan løfte kvarterets værdier, styrke fællesskabet og understøtte en bæredygtig livsstil. Det kan være alt fra en kvarterspicnic eller et loppemarked til at starte en bryggerforening, en delebiks eller et hønselaug. Puljen skal engagere bydelens kommende beboere og brugere og skabe grobund for et stærkt og inkluderende fællesskab fra start.

Vi mødes i Billund

Vi vil udvikle bydelen sammen med Billund, binde byen bedre sammen og invitere hele verden til at opleve børnenes hovedstad. Travbyen skal skabe nye forbindelser og mødesteder i Billund og udvikles i en åben og tværfaglig proces, hvor børn, unge og voksne udvikler idéer og løsninger sammen med kreative fagfolk fra hele verden. På den måde kan Travbyen blive et signaturprojekt for børnenes hovedstad.

For beboerne

Vi vil udvikle bydelen sammen med Billunds borgere og de kommende beboere og brugere.

Vi vil udvikle fleksible byrum og bygninger, der kan rumme nye idéer og aktiviteter, som beboerne ønsker at prøve af.

For byen

Vi vil binde Billund bedre sammen i børnehøjde og for fodgængere og cyklister generelt.

Vi vil skabe en blandet bydel med boliger, erhverv, institutioner og små butikker, café, ishus eller lignende, der supplerer og understøtter udviklingen i bymidten.

Vi vil arbejde aktivt for at opdyrke nye partnerskaber med lokale undervisningsinstitutioner, offentlige aktører og virksomheder.

For verden

Vi vil skabe et signaturprojekt for børnenes hovedstad, hvor byens besøgende kan opleve en hel ny bydel, der er udviklet med afsæt i viden om læring gennem leg.

Vi mødes i Billund – indsatser

For at gå fra værdi til virkelighed prioriterer vi følgende helhedsgreb og indsatser i Travbyens første faser:

En blandet bydel

Travbyen bliver en blandet bydel med boliger, kulturtilbud, byrum og erhverv, der skal være med til at styrke Billund som by. Opgraderingen af Playline skal gøre det nemt, sikkert og sjovt for børn og bløde trafikanter at færdes i bydelen og komme rundt i hele Billund. Erhverv, kultur og udadvendte funktioner placeres langs med Playline, sådan at bylivet samles her. Bydelens butikker vil være små, lokale og specialiserede, sådan at man supplerer – ikke konkurrerer med – butikslivet i Billunds bymidte, og så Travbyen får sin egen identitet som et nyt mødested i børnenes hovedstad.

Den fri etage

Stueetagen ud mod Playline indrettes som en åben og fleksibel etage, så bydelens kreativitet og virkelyst kan flyde ud i gaderne og bidrage til en stemning af kreativitet, energi og åbenhed. Det er her, byens borgere og besøgende møder dem, der bor og arbejder i Travbyen. Det kan være i beboernes fælleshus, i galleriet eller iværksættervirksomheden, den lokale butik eller hyggelige lokale café.

Dialog og samskabelse

Travbyen vil blive udviklet i dialog med Billunds borgere og de kommende beboere. Vi vil invitere til en åben proces, hvor borgere og fagfolk byder ind og finder de rigtige løsninger sammen. Allerede før og mens bydelen bliver bygget, realiserer vi Playline og det grønne hjerte i midlertidig form sammen med byens børn, unge og voksne. På den måde testes idéer og løsninger, hvoraf nogle vil være kreative vildskud, og andre kan blive permanente tilbud i kvarteret. De midlertidige aktiviteter udvikles i lokale samarbejder og forankres hos lokale ildsjæle, der har lyst til at være med til at gøre en forskel.

www.travbyen.dk